

Universitätsbibliothek Paderborn

**Illvstrissimi Viri Petri De Marca Archiepiscopi Parisiensis
Dissertationvm De Concordia Sacerdotii Et Imperii, Sev
De Libertatibvs Ecclesiæ Gallicanæ, Libri Octo**

Marca, Pierre de

Parisiis, 1669

III. Locus ille malè trahitur ad Regis immunitatem, ne possit excommunicari. Explicatur Gregorij propositum, ut prima divisio regni non infringeretur, ex Agobardo. Epistola hujus nomine edita est ...

urn:nbn:de:hbz:466:1-15591

nicatus abiret; quam aliter se habeat antiquorum canonum auctoritas.

III. Hic locus laudatur ab eruditissimo viro Francisco Pithœo, ut doceat Regem Francorum excommunicatione neci non posse, atque ita vifum Episcopis Galliarum. At illi excommunicationem non solum à Rege, sed etiam à seipsiis avertunt, excipiuntque eam ab antiquis canonibus alienam esse. Quod aperte demonstrat non agi de privilegio Regis Galliarum; nisi asserere velimus, privilegium illud, quod aliunde probatur, antiquis canonibus sanctum esse. A facto ergo, non autem à personis, pendent hujus excommunicationis inutilitas. Discimus autem ex Agobardo Lugdunensi Episcopo, qui à filiorum partibus stabat, quid Gregorius moliretur, nempe primam divisionem Imperij, quæ jurejurando procerum & subscriptione apostolica sedis firmata erat, in pristinum statum restituere voluisse, excommunicatione in contumaces lata. Si enim, inquit Agobardus in epistola ad Ludovicum, quod vestra voluntate & potestate cum consensu totius Imperij vestri factum est, & possea in apostolica sede roboratum, hoc vult in pristinum reducere statum, satis rationabilis & opportunitus est ejus adventus, id est, Gregorij. Id verò liquidius ex ipso Gregorij epistolæ fragmento colligere licet; quam Papirius Massonius, cùm secutus Goldastus, sub nomine Agobardi ediderunt, cùm revera sit, non Agobardi, sed ipsius Gregorij epistola, Episcopos qui à Ludovico stabant objurantibus; ut è lectione epistolæ nos deprehendimus. Etenim tractatus ille De comparatione utriusque regiminis, Agobardo inscriptus, complectitur epistolam Agobardi Ludovicum hortantis ut Pape monitis pareat, deinde epistolæ Gregorij ad Episcopos Gallicæ fragmentum, & rationes exauctorationis Ludovici. Epistola autem sententia expendenda est, tum ut Gregorij esse conficiamus, tum ut Episcoporum Gallicanorum mentem explicemus, & à Papirio Massonio capita aliquor Libertatis Gallicanæ ex hac epistola male asserta refellamus.

IV. Res ita se habet, ut colligitur ex verbis epistolæ Gregorij. Gregorius monuit Episcopos Gallicanos de suo adventu in Galliam, quod se adventantem exciperent. Respondent illi, se Pontifici occursuros fuissent, nisi sacra iussio imperialis prevenisset, quæ scilicet à Ludovico prius evocati erant. Refert ille, primò, in præfatione epistolæ ab iis peccatum, quod diversis nominibus se nunc Fratrem, nunc Papam appellassent, dum congruentius esset solum ei paternam reverentiam exhibere. Deinde iussionem pontificiam

æquè sacram illis videri debuisse ac imperialem, imò prius illis redditam fuisse. Ceterum è Gregorio Nazianzeno docet majus esse regimen animarum, quod est pontificale, quam imperiale, quod est temporale. Si verò ad Imperatorem accedere velint, monendum ab illis esse ut sciat se ovem esse gregis à Christo Pontifici consignatam, quemadmodum Gregorius Magnus Imperatorem olim commonefecerat. Quod sit Principis officium, ex Augustino edocendum Ludovicum. Exprobaret deinde Episcopis inconstiam, quod se de Pontificis adventu latatos, & statim ex quorundam relatione magno merore affectos, scriberent. Adjungit, inquit, dicentes nos venire propter quandam presumptuosa & omni ratione carentem excommunicationem, & admonetis nos nimis involutis & confusis sermonibus & sensibus, ut neque nostra voluntate neque alterius hortatu prorumpamus; eò quod, ut dicitis, pertineat ad injuriam & dehonestationem imperialis potestatis,

& ad * Domini rationem & reprobationem nostra auctoritatis. Hic locus, quemadmodum

* Vide Additio-
nonis in celo hujus
capituli

& reliquis totius epistolæ contextus, evidenter ostendit Gregorium de seipso loqui, & præterea alienam visam esse excommunicationem, quod ad imperatorię auctoritatis immissionem tenderet, ac si secundā divisione liberis suis paterna pietas consulere non potuisset, civilisque potestas in familia sua ericunda ab ecclesiastica potestate legem accipere deberet, cùm Christus ipse fratres repulerit hoc dicto: Quis me diviserit constituit inter vos? Relpondet tamen Gregorius, ad dehonestationem imperialis potestatis magis pertinere opera digna excommunicatione à Ludovico patrata, quam ipsam excommunicationem. Mox subdit:

Illud flagitio, ut dicatis quomodo potest fieri ut manente apostolica sedis honore, mea tantum persona in causa reprehensionis & vituperationis permaneat. Nullomodo enim fieri potest ut si in quā locum B. Petri tener, exhonoretur sine crimen, dum taxatur, cathedra ejus honorata permaneat. Ex hoc etiam loco probatur hanc epistolam esse Gregorij, distinctionemque illam sedis & Pontificis eo seculo ignotam non fuisse;

cui assentitur Gregorius; dehonestarique posse Pontificem absque injuria sedis non diffitter, si criminis sit obnoxius. Quia verò urgebat Gregorius ab Episcopis ratione fideli quam sacramento suo Ludovico dererat, unde perjurij labe aspergi posset, non ait aut negat juramentum à le præstitum, cùm eo tempore fides fœderis & protectionis, et si fortasse nulla hominij, tunc à Pontificibus Imperatori daretur; sed docet à se perjurium vitari, etiam si jurasset, si Prin-

Ggij